

Захарова Ганна Борисівна

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри початкової освіти
Криворізький державний педагогічний
університет (м. Кривий Ріг)

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Глобалізація є складним і багатоаспектним явищем, яке охоплює усі сфери життєдіяльності сучасного суспільства. В актуальному світі вища освіта стала одним з об'єктів глобалізації та інформатизації. Глобалізаційний аспект – це процес індивідуалізації навчальних планів за допомогою вивченого раніше попиту, щодо необхідного типу фахівців враховуючи вимоги сучасних ринків праці. На сьогоднішній день основою якісної безперервної освіти є її інформатизація як сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що мають на меті створити умови для задоволення інформаційних потреб студентів та вищих навчальних закладів завдяки дослідженню, розробці, розвитку й використанню інформаційно-комунікаційних технологій. Для ефективного вирішення дидактичних завдань, інформатизація освіти надає можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій:

- довідкова інформація, рекомендації, обчислювальні операції, демонстрація;
- можливість тренінгу та контролю за отриманням знань;
- змога вирішувати інші за змістом і формою завдання, проводити експеримент тощо;
- моделювання змісту об'єктів засвоєння шляхом їх конструювання (створення віртуального середовища в окремих галузях знань та навчальних

дисциплінах) [7].

Глобалізація та інформатизація освіти надає змогу отримувати нові знання та навички безперервно. Інформаційно-технологічні зміни охоплюють всі сфери людської діяльності, зокрема загострюється потреба в створенні нової системи інформаційного забезпечення освіти. Наслідком процесу інформатизації суспільства та освіти є поява дистанційного навчання, що зорієнтоване на індивідуалізацію навчання, тобто індивідуалізованого процесу набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. У межах дистанційної освіти дистанційне навчання є окремим фрагментом, особливою педагогічною технологією в організації освітнього простору, що характеризується особливостями стратегії та тактики взаємодії студента з носіями та джерелами нових для нього знань. Для дистанційного навчання характерні всі властиві навчальному процесу компоненти системи навчання: зміст, цілі, зміст, організаційні форми, засоби навчання, система контролю й оцінки результатів [5].

На користь використання дистанційного навчання в системі безперервної освіти свідчать:

- можливість навчатися в зручний для себе час, у своєму темпі в будь-якому місці;
- гуманізація освітнього простору, тобто доступ до освіти отримують особи з особливими потребами, малозабезпечені, без відриву від основної діяльності (роботи);
- доступність навчальних матеріалів; комфортне навчання; індивідуальний підхід;
- зростання світового попиту на освіту в умовах глобалізації.

Характерними ознаками дистанційної освіти є гнучкість (навчання в зручний для себе час та в зручному місці), модульність (окремий курс створює цілісне уявлення про окрему предметну область, що дозволяє з набору незалежних курсів-модулів сформувати навчальну програму, що відповідає індивідуальним чи груповим потребам) економічність, технологічність (в навчальному процесі використовують сучасні досягнення інформаційно-комунікаційних технологій що сприяє просуванню людини стати членом інформаційного середовища), соціальна рівність, інтернаціональність (експорт та імпорт світових досягнень на ринку освітянських послуг) [4].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дмитрієв В. Ю. Особливості ринку освітніх послуг у системі вищої освіти / В. Ю. Дмитрієв [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://eir.pstu.edu/handle/123456789/6361>
2. Жарська І. О. Сучасний стан і тенденції розвитку освітніх послуг в Україні: статистичні оцінки / І. О. Жарська, В. М. Неткова // Статистика України [Електронний ресурс]. – 2014, №2. – С. 45-51. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/su_2014_2_10
3. Іванов Ю. В. Конкуренентоспроможність закладів вищої освіти споживчої кооперації на ринку освітніх послуг України / Ю. В. Іванов // Українська кооперація [Електронний ресурс]. – 2011. – № 4. – Режим доступу: <http://www.ukrcoop-journal.com.ua/num/ivanov.htm>
4. Інноваційні інформаційно-комунікаційні технології навчання математики : навчальний посібник / В. В. Корольський, Т. Г. Крамаренко, С. О. Семеріков, С. В. Шокалюк : науковий редактор академік АПН України, д.пед.н., проф. М. І. Жалдак. – Кривий Ріг : Книжкове видавництво Киреєвського, 2009. – с. 226–256.
5. Кузнецова Т. Ю. Дистанційне навчання в сучасній освіті // Відкрита та

дистанційна освіта : від теорії до практики: зб.матер III Всеукр. Електронної наук.-практ. конф. 27 вересня 2018 р. – К. : ДВНЗ «Ун-т менеджменту освіти» НАПН України, 2018. – С.70–73.

6. Лозовий В. С. Україна на міжнародному ринку освітніх послуг вищої освіти. Аналітична записка [Електронний ресурс] / В. С. Лозовий. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1695>

7. Нікіфорова В.Г. Глобалізація та інформатизація вищої економічної освіти в Україні / В. Г. Нікіфорова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/dc5d1c0a98b1343d22ae9b618a95d144.pdf>